

Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 22 september 2026

Kenmerk: ADV201004006

Zaaknr: Z/STH26/060578

Datum voorstel: 1 september 2026

Portefeuillehouder: Wethouder J.C. Bos

Onderwerp: Plan van aanpak, een fundament vier krachten welzijnsstichting BIND

Voorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. het plan van aanpak 'Eén fundament, vier krachten' van Stichting BIND vast te stellen;
2. voor de uitvoering van dit plan middelen beschikbaar te stellen uit de bestemmingsreserve 'Versterking welzijnsfunctie', te weten € 200.000 voor 2026 en € 400.000 voor 2027;
3. de voortgang en effecten van het plan periodiek te monitoren en de resultaten daarvan in 2027 te betrekken bij de afweging over beleid en middelen voor de periode 2028 en 2029.

Inleiding

Op 11 november 2025 heeft de gemeenteraad via amendement 143 besloten tot een gefaseerde versterking van de welzijnsfunctie. Daarbij heeft de raad inhoudelijke kaders vastgesteld gericht op jongeren (10-27 jaar), de bestrijding van eenzaamheid en aansluiting bij de lokale cultuur en maatschappelijke structuren. Daarnaast is bepaald dat middelen uit de bestemmingsreserve 'Versterking welzijnsfunctie' alleen beschikbaar kunnen worden gesteld op basis van een concreet, duidelijk, realistisch en meetbaar plan van aanpak.

Stichting BIND heeft hiervoor het plan van aanpak '*Eén fundament, vier krachten*' opgesteld. Het plan beschrijft hoe wordt ingezet op het versterken van de sociale basis door middel van welzijnswerk, jongerenwerk, sport en cultuur, met bijzondere aandacht voor de door de raad benoemde speerpunten. Tevens wordt inzicht gegeven in de beoogde resultaten, de benodigde capaciteit en de wijze waarop monitoring en verantwoording plaatsvinden.

Met dit voorstel wordt de raad gevraagd het plan vast te stellen en middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering daarvan.

Argumenten

1.1 Het plan voldoet aan de inhoudelijke kaders uit amendement 143 en sluit aan bij bestaand gemeentelijk beleid

Het plan van aanpak van Stichting BIND beschrijft concrete doelstellingen, activiteiten en benodigde middelen voor de versterking van de welzijnsfunctie. Het plan geeft een goed beeld van wat BIND wil doen aan werkzaamheden voor de drie speerpunten. De focus ligt expliciet op jongeren (10-27 jaar) en een integrale aanpak van eenzaamheid, conform de prioriteiten uit het amendement. Daarnaast is gekozen voor een realistische rol van BIND bij middelenmisbruik, namelijk signalering, preventie en samenwerking binnen een bredere keten, wat past bij de overwegingen van de raad. Het plan sluit daarnaast aan bij de ambities uit het huidige coalitieakkoord en het beleidsplan 'Iedereen doet mee',

waarin wordt ingezet op het versterken van de sociale basis, preventie, participatie en het vergroten van de eigen kracht en samenredzaamheid van inwoners.

1.2 De gekozen aanpak is gefaseerd en financieel zorgvuldig

In lijn met het amendement is gekozen voor een gefaseerde inzet. Het jaar 2026 fungeert als opstart- en voorbereidingsjaar, waarin personeel wordt geworven en ingewerkt. Vanaf 2027 wordt het plan volledig uitgevoerd. Deze aanpak voorkomt een te grote, plotselinge opschaling en ondersteunt een doelmatige besteding van publieke middelen. Voor BIND is er hiermee ruimte om te bouwen als organisatie. Tevens vindt in 2027 een evaluatie plaats of de inzet over 2026–2027 de gewenste resultaten oplevert, dan zullen voor de jaren 2028 en 2029 opnieuw financiële middelen worden aangevraagd om de continuïteit te borgen.

1.3 De integrale werkwijze sluit aan bij lokale cultuur en bestaande structuren

Het plan bouwt voort op bestaande voorzieningen, netwerken en maatschappelijke initiatieven in Staphorst. Door welzijn, jongerenwerk, sport en cultuur te bundelen binnen één lokale stichting ontstaat samenhang, zonder dat bestaande kracht verloren gaat. Dit sluit aan bij de wens van de raad om aan te sluiten bij de lokale cultuur, strategische partners en maatschappelijke structuren. In twee informerende raadbijeenkomsten op 12 mei en 2 juni 2026 hebben we de raad geïnformeerd over de opgave die gemeente Staphorst heeft op het gebied van stevig lokaal team en sterke sociale basis. Het plan van aanpak draagt bij aan het versterken van de sociale basis in Staphorst. Daarmee wordt geïnvesteerd in preventie, vroeg signalering en het vergroten van de zelfredzaamheid en participatie van inwoners, waardoor zwaardere vormen van ondersteuning waar mogelijk kunnen worden voorkomen.

1.4 Monitoring en evaluatie maken gerichte sturing en verantwoording mogelijk

Het plan van aanpak bevat een goede basis voor monitoring en evaluatie. Gelet op de expliciete wens van de raad tot een duidelijk en meetbaar plan, wordt de monitoring bij aanvang van de uitvoering verder uitgewerkt en vastgelegd. Voor de start van de uitvoering worden tussen Stichting BIND en de gemeente bindende afspraken gemaakt over een monitoringskader. Hierbij gaat het om per speerpunt:

- concreet geformuleerde doelstellingen;
- meetbare indicatoren (input, output en – waar mogelijk – outcome), waarbij het van belang is een transitie te maken die zich meer richt op de oorzaak van bepaalde kwesties en niet alleen op het gevolg;
- duidelijke rapportage- en evaluatiemomenten;
- afspraken over dataverzameling en verantwoording.

Gedurende de uitvoering vindt structureel (ten minste één keer per kwartaal) afstemming plaats tussen BIND en de gemeente over de voortgang en de resultaten. Hierbij wordt expliciet gestuurd op realisatie van afgesproken doelen en prestaties; daadwerkelijk bereik van de beoogde doelgroepen; signalen over effectiviteit en maatschappelijke impact en afwijkingen ten opzichte van planning en beoogde resultaten.

Bij de monitoring wordt nadrukkelijk onderkend dat effecten op preventieve thema's niet altijd één-op-één meetbaar zijn. Dit vormt echter geen reden om monitoring achterwege te laten, maar vraagt om een combinatie van kwantitatieve gegevens en kwalitatieve duiding.

Met deze aanpak wordt geborgd dat het plan gedurende de looptijd transparant, toetsbaar en bestuurbaar blijft. De resultaten over 2026 en 2027 worden expliciet betrokken bij de besluitvorming

over voortzetting van beleid en inzet van middelen vanaf 2028, zodat de raad op basis van onderbouwde informatie een afgewogen keuze kan maken.

Kanttelingen

1.1 Gefaseerde uitvoering en personele afhankelijkheid

Het plan van aanpak kent bewust een gefaseerde uitvoering. Het jaar 2026 wordt benut voor werving, opbouw en inwerking van personeel, waarna vanaf 2027 sprake is van volledige uitvoering. Deze aanpak sluit aan bij de zorgvuldigheid die de raad met amendement 143 heeft beoogd, maar betekent ook dat effecten in 2026 nog beperkt zichtbaar kunnen zijn.

1.2 Tijdsduur effectmeting en relatieopbouw

De werkzaamheden van BIND kenmerken zich door een sterke focus op het opbouwen en onderhouden van duurzame relaties met inwoners en netwerkpartners. Dit type inzet vraagt tijd voordat effecten zichtbaar en meetbaar worden. In de praktijk is vaak een langere periode dan één jaar nodig om zowel de kwaliteit van de samenwerking als de maatschappelijke impact goed te kunnen beoordelen. Tegelijkertijd heeft de raad de wens uitgesproken om periodiek inzicht te krijgen in de voortgang en resultaten. Dit kan ertoe leiden dat in de eerste jaren, en met name in de opstartfase, nog beperkt zicht is op de feitelijke effecten van de inzet. Hiertoe bestaat het risico dat op basis van (te) vroegtijdige gegevens conclusies worden getrokken over de effectiviteit van de aanpak.

1.3 Inzet van incidentele middelen voor een opbouw met mogelijk structureel karakter

De uitvoering van het plan wordt gefinancierd vanuit incidentele middelen uit de bestemmingsreserve 'Versterking welzijnsfunctie'. Er is daarmee sprake van het tijdelijk uitvoeren van de werkzaamheden zoals opgenomen in het plan van aanpak. Dit sluit aan bij de intentie van de raad, zoals vastgelegd in amendement 143, om middels een gefaseerde inzet met een concreet plan te beoordelen of de gewenste effecten worden gerealiseerd en of er een noodzaak is voor verdere investeringen of bijstellingen.

Tegelijkertijd is de aard van de voorgestelde inzet gericht op het versterken van structuren, relaties en voorzieningen die in de praktijk als doel hebben een structurele verbetering te bewerkstelligen. Dit brengt het risico met zich mee dat gedurende de tijdelijke looptijd een werkwijze, netwerk of voorziening wordt opgebouwd waarvoor na afloop van de incidentele financiering geen structurele dekking beschikbaar is. In dat geval bestaat de kans dat opgebouwde inzet geheel of gedeeltelijk moet worden afgebouwd, wat nadelige gevolgen kan hebben voor continuïteit, vertrouwen bij inwoners en samenwerkingspartners en de bereikte maatschappelijke effecten.

Om dit risico te beheersen, is het van belang om gedurende de uitvoering expliciet te sturen op de mate van structurele afhankelijkheid en om tijdig – in samenhang met de evaluatie in 2027 – een bestuurlijke afweging te maken over eventuele voortzetting, aanpassing of afbouw van de inzet vanaf 2028.

1.4 Latere start beperkt de beschikbare uitvoeringsperiode

Door de vaststelling van het plan in de tweede helft van 2026 resteert minder tijd voor uitvoering dan oorspronkelijk voorzien. Dit kan gevolgen hebben voor het tempo van uitvoering en de besteding van middelen. Wanneer de voortgang van het plan daartoe aanleiding geeft, kan worden voorgesteld niet-benutte middelen in te zetten in 2028, zodat de beoogde maatschappelijke resultaten gerealiseerd kunnen worden.

Keuze en effect

De effecten van het plan zijn deels meetbaar. Er wordt gewerkt met een combinatie van kwantitatieve indicatoren (bereik, activiteiten) en kwalitatieve informatie (ervaringen en maatschappelijke impact). In 2027 vindt een evaluatie plaats, waarbij de resultaten expliciet worden betrokken bij de besluitvorming over voortzetting vanaf 2028.

Beleid- en regelgeving

Beleidsplan 'Iedereen doet mee'

Financiën

In de raadsvergadering van 11 november 2025 is amendement 143 "invulling nieuwe welzijnsfunctie" aangenomen. Hierin is besloten om een bestemmingsreserve te vormen "versterking welzijnsfunctie" waarin in de jaren 2026 tot en met 2029 een bedrag van € 300.000 wordt gestort. Deze bestemmingsreserve wordt uitsluitend aangewend ten behoeve van de versterking van de welzijnsfunctie. Onttrekkingen vinden plaats na goedkeuring van een onderliggend plan door de gemeenteraad.

Stichting BIND verzoekt om voor het jaar 2026 van € 200.000 en voor het jaar 2027 € 400.000 beschikbaar te stellen vanuit de hiervoor benoemde bestemmingsreserve. Voor de jaren 2028 en 2029 wordt een nieuw plan ingediend, waarin de uitkomsten van de evaluatie wordt meegenomen. Voor de jaren 2028 en 2029 is 300.000 beschikbaar gesteld in de reserve "versterking welzijnsfunctie" hiervoor.

Risico's en beheersmaatregelen

De belangrijkste risico's voor de uitvoering van dit plan zijn:

- Vertraging in personele werving of opstart kan leiden tot verschuiving in de planning van activiteiten, met name in 2026 en begin 2027.
- Effecten op preventieve thema's zoals eenzaamheid en jongerenproblematiek zijn niet altijd direct kwantitatief zichtbaar en is niet goed een één op één relatie te leggen tussen oorzaak en gevolg.

Om dit plan van aanpak goed uit te voeren worden enkele beheersmaatregelen ingezet. Er is sprake van een gefaseerde opbouw; er wordt structureel gemonitord en indien nodig bijgestuurd en er zal na evaluatie een nieuw voorstel worden ingediend over het vervolg.

Uitvoering

Stichting BIND is verantwoordelijk voor de uitvoering van het plan. De gemeente bewaakt de kaders, monitort de voortgang en stuurt op resultaten via periodiek overleg. De middelen worden verstrekt in de vorm van een incidentele subsidie.

Communicatie

Na besluitvorming wordt actief gecommuniceerd richting inwoners en partners over de inzet en uitvoering van het plan.

Participatie

Voor het besluit

Het plan is opgesteld door Stichting BIND in afstemming met maatschappelijke partners in Staphorst. De input uit deze gesprekken is verwerkt in het plan.

Tijdens de uitvoering

Inwoners en partners worden actief betrokken bij de uitvoering. Ervaringen en signalen uit de praktijk worden benut voor doorontwikkeling en verbetering van de inzet.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken

Plan van aanpak 'Eén fundament, vier krachten' van Stichting BIND'

Burgemeester en wethouders van Staphorst,

J. ten Kate , burgemeester.

M.T. van de Wetering , secretaris.

De raad van de gemeente Staphorst;

Zaaknr. Z/STH26/060578

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 01-09-26

B E S L U I T:

1. het plan van aanpak 'Eén fundament, vier krachten' van Stichting BIND vast te stellen;
2. voor de uitvoering van dit plan middelen beschikbaar te stellen uit de bestemmingsreserve 'Versterking welzijnsfunctie', te weten € 200.000 voor 2026 en € 400.000 voor 2027;
3. de voortgang en effecten van het plan periodiek te monitoren en de resultaten daarvan in 2027 te betrekken bij de afweging over beleid en middelen voor de periode 2028 en 2029.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van
de gemeente Staphorst van 06-10-26

J. ten Kate

, voorzitter

S.M.H. Voortman

, griffier